

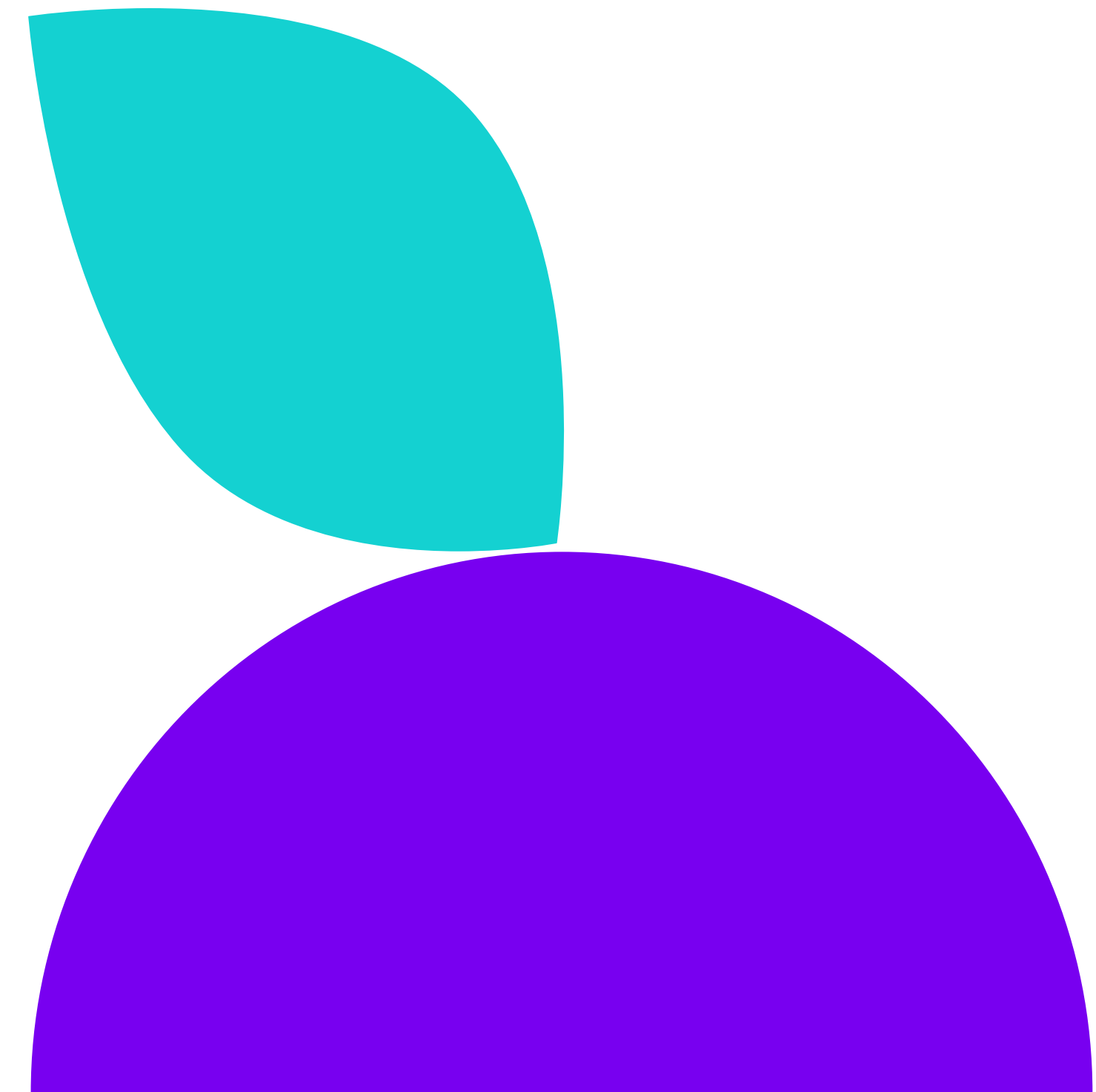
Drupal-katsaus

Järjestelmän ja ekosysteemin tila 2022

EXOVE

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3
2	Lyhyesti Drupalista	4
3	Drupal Business Survey	5
4	Driesnote luotaa Drupalin tulevaisuutta	10
5	Imre Gmelig Meijling: Drupal kiihdyttää innovointia	15
6	Tekniset uudistukset	16
7	DrupalCamp Baltics 2022	17
8	Yhteenveto	18
9	Exovesta	19

1 Johdanto

Drupal on yksi maailman suosituimmista julkaisujärjestelmistä ja se on laajalti käytössä Suomessa. Drupal kehittyi niin järjestelmänä kuin sen ympärille kasvaneena ekosysteeminä nopeasti.

Tämä dokumentti kuvaa Drupalin tilaa vuonna 2022. Se on kirjoitettu sekä Drupalin nykyisille käyttäjille että sivuston uusimista suunnitteleville, jotka miettivät mihin tekniseen ratkaisuun sivusto tulisi pohjautua.

Dokumentin lähteinä on käytetty Exoven ja belgialaisen iO:n vuosittain tekemää globaalia Drupal Business Surveyta, DrupalCon Prahassa pidettyä Dries Buytaertin keynotea ja samassa tilaisuudessa käytyä Drupalin ytimen ylläpitäjien paneelikeskustelua.

**Drupal Business Survey:
Merkittävimmät Drupalin
valintaperusteet ovat avoin
lähdekoodi, käyttänyt Drupalia
aiemmin ja joustavuus**

2 Lyhyesti Drupalista

Drupal on avoimen lähdekoodin julkaisujärjestelmä (CMS), joka on suunnattu erityisesti monipuolisten ja laajojen sivustojen toteuttamiseen.

Drupalia kehittää maailman suurin avoimen lähdekoodin yhteisö, joka koostuu kehittäjistä ja muista asiantuntijoista ympäri maailman. Kehitystyötä koordinoi Drupal Association ja projektin perustaja Dries Buytaert yhdessä erilaisten kehitysprojektien vetäjien kanssa. Kuka tahansa voi osallistua kehitystyöhön ja Drupal-yhteisö panostaa paljon uusien kehittäjien onboarding-prosessiin.

Drupalia on kehitetty vuoden 2001 tammikuusta alkaen ja nykyinen versio on yhdeksäs major-versio. Drupal 10 julkaistaan tämän vuoden joulukuussa.

Drupalin vahvuus on erittäin suuri ekosysteemi erilaisia moduuleja, joilla voidaan laajentaa Drupalin ominaisuuksia ja integroida se helposti erilaisiin taustajärjestelmiin. Moduuleja on kymmeniä tuhansia ja valmiita teemojakin tuhansia, joten valinnanvaraa riittää.

*Yleisöä odottamassa Driesnoten alkamista DrupalCon Prahassa.
Kuva: Petr Illek, [flickr.com/photos/illek/52372336184/](https://www.flickr.com/photos/illek/52372336184/)*

Lisätietoa

Lisätietoa Drupalista löytyy [Drupal.org:sta](https://drupal.org)

3 Drupal Business Survey

Exove ja hollantilainen OneShoe – nykyään osa iO:ta – ovat tutkineet Drupalin ympärille syntynyttä liiketoimintaa ja Drupal-yrityksiä jo vuodesta 2016. Drupal Business Survey on yritysjohtajille suunnattu kysely, jossa selvitetään yritysten kokemuksia kuluneelta vuodelta ja tulevaisuuden näkymiä seuraavalle 12 kuukaudelle.

Kyselyyn saapuu vastauksia kaikilta mantereilta, pääpainon ollessa kuitenkin Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa.

Exoven järjestämä Drupal-yritysten johtajien illallinen Prahassa.
Kuva: Exove

Drupal Association, joka vastaa Drupal-projektin ohjauksesta ja kehitysalustoista, on arvioinut vuosittaisen Drupal-liiketoiminnan globaalin arvon olevan noin kolme miljardia euroa.

Exoven arvio suomalaisesta Drupal-liiketoiminnasta on 30-40 miljoonaa pohjautuen Drupalia kehittävien yritysten ja yhteisöjen liikevaihtoon.

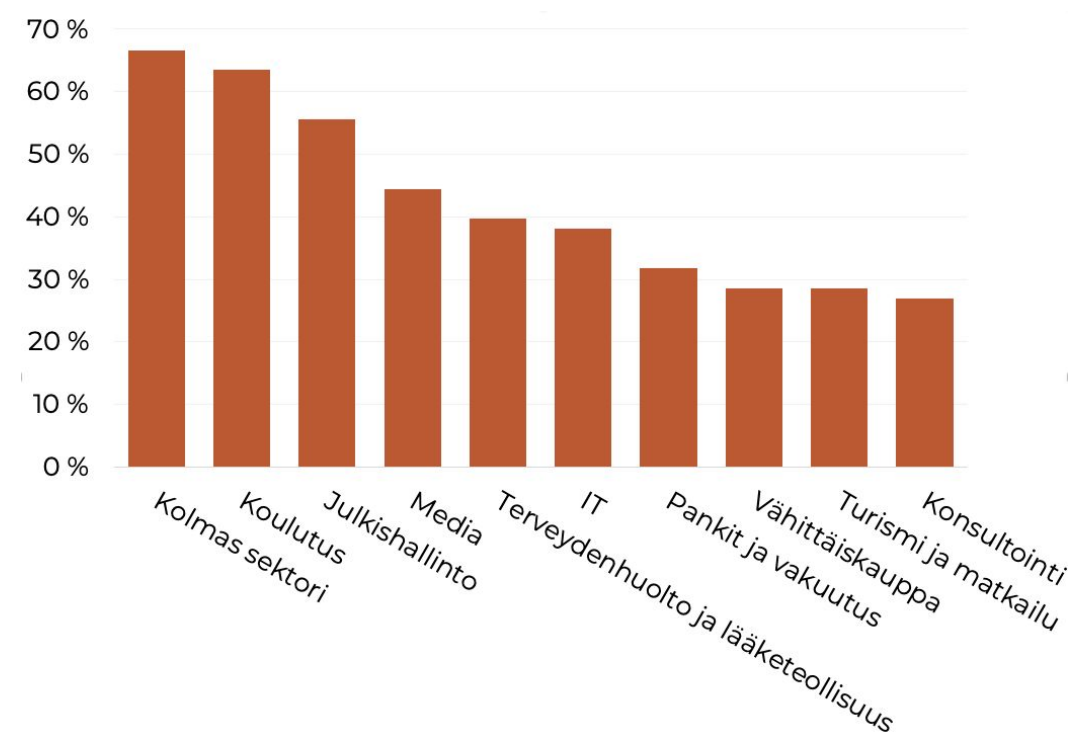
Drupal Business Surveyn vastaajat uskovat liiketoiminnan kehittyvän edelleen erinomaiseen suuntaan. Alusta mahdollistaa sekä pienten että suurten asiakkaiden palvelemisen.

3.1 Toimialat

Drupalia käytetään toimialariippumattomasti, kyselyn mukaan kaikilta toimialoilta löytyy toimistojen Drupal-asiakkaita. Erityisen suuressa suosiossa Drupal on elämänlaatua merkittävästi parantavilla toimialoilla, kuten koulutus, julkinen hallinto, kolmas sektori ja lääketieteellisyys. Lisäksi merkittävää käyttöä on media-alalla, pankeissa ja vakuutuslaitoksissa, matkailualalla ja IT:ssä.

Toimialojen kolme merkittävintä – kolmas sektori, koulutus ja julkishallinto – ovat olleet yksittäistä vuotta lukuunottamatta kärjessä vuoden 2016 ensimmäisestä kyselystä lähtien. DrupalConissa keynote-puheenvuoron pitänyt Viron ensimmäinen CIO Taavi Kotka totesikin kaikkien Viron valtion sivustojen olevan Drupalia. Vastaavasti Suomessa suurin osa yliopistoista ja suurimmista kaupungeista käyttää Drupalia. Lukumäärä on kasvanut vuosittain.

Drupal-yritysten asiakkaiden jakautuminen

Amazon Web Servicesin Miguel Ferreira esittelee DrupalCamp Balticsissa Drupalin toimintaa AWS:n pilvipalveluissa. Huomaa EU-referenssi kalvoilla.
Kuva: Marek Metslaid

3.2 Kasvunäkymät

Drupalia tarjoavat yritykset näkevät Drupalin nykytilanteen ja lähitulevaisuuden erittäin valoisana. 67 % yrityksistä Drupal-projektien määrä ja arvo kasvoivat verrattuna edelliseen vuoteen. Merkittävää kasvua oli 24 % yrityksistä. Vain 12 % yrityksistä ilmoitti tilanteensa huonontuneen. Vastaavasti projektien keskikoko kasvoi samoin 67 % yrityksistä ja vain 10 % pieneni.

Seuraavan kahdentoista kuukauden aikana valtaosa (70 %) kyselyyn osallistuneista yrityksistä odottaa Drupal-projektien arvon kasvavan ja vain 15 % odottaa sen pienenevän. Markkinassa on tiettyjä merkkejä yritysten jakautumisessa voittajiin ja häviäjiin. Tosin esimerkiksi Ukrainan sota aiheuttaa systeemitason shokkeja ukrainalaisille Drupal-yrityksille.

Kyselyssä kysyttiin myös, mistä Drupal-yritykset ovat kaikkein innostuneimpia tällä hetkellä. Vastauksissa korostuu Drupalin sopivuus laajojen ratkaisujen toteuttamiseen, kuten *“julkisten ja yksityisten palvelujen digitalisointi, mihin Drupal 100% sopii”* tai *“Drupal sopii täydellisesti enterprise-tason asiakkaille, asiakkaiden tarpeet jatkavat kasvuaan”*.

Drupalin vankka teknologiapohja ja päivitysten helppous versiosta 8 eteenpäin saivat myös useita mainintoja.

3.3 Valintaperusteet

Kyselyn mukaan merkittävimmät Drupalin valintaperusteet ovat avoin lähdekoodi (76 % vastaajista), käyttänyt Drupalia aiemmin (71 %) ja joustavuus (52 %). Lisäksi neljälle kymmenestä toimittajan suositus, Drupalin maine ja tietoturvallisuus ovat tärkeitä valintaperusteita.

Drupalia vastaan puhuu ensisijaisesti hinta ja koettu monimutkaisuus, joka on toisaalta ymmärrettävää – onhan järjestelmä suunniteltu laajojen sivustojen toteuttamiseen. North Patrolin tekemän selvityksen mukaan Drupal soveltuu laajojen ja räätälöityjen verkkopalveluiden toteuttamiseen ja on heidän katsauksen mukaan markkinajohtaja tällä alueella.

“Drupalia käytetään tyypillisesti suhteellisen laajojen verkkopalveluiden toteutuksessa, joihin sisältyy usein myös joitain räätälöintitarpeita. Drupal soveltuu erityisen hyvin sisältövetoisiin palveluihin, joissa sisältöjen määrämuotoisuus on tärkeää ja sisältöjen luokittelutiedot ovat merkittävässä roolissa.”

North Patrol: Julkaisujärjestelmät ja verkkokauppa-alustat Suomessa

Lue lisää [täältä](#)

3.4 Haasteena työntekijäpula

Drupalin kysynnän kasvun ja yleisen koodaripulan takia Drupal-yritysten isoimpana kasvun haasteena on asiantuntevien ohjelmoijien palkkaamisen vaikeudet. Drupal-kehittäjät ovat käytännössä kaikki jo töissä jossakin Drupal-yrityksessä, joten kasvun täytyy tulla nykyisten kehittäjien ulkopuolelta.

Koska Drupalia ei erityisesti kouluteta oppilaitoksissa, yritykset ovat rakentaneet omia ohjelmiaan Drupal-kehittäjien kouluttamiseksi. Exove on toiminut tässä tiennäyttäjänä, olemme jo kymmenen vuoden ajan hankkineet osajia Trainee-ohjelmallamme. Kuluvanakin vuonna saimme kymmenen uutta osajaa ohjelman pohjalta palkkalistoillemme.

Exoven Janne Kalliola ja AMD:n Ivo Nellis keskustelevat työntekijäpulan ratkaisuista DrupalCamp Balticsissa. Taustalla esimerkkejä suomalaisista trainee-ohjelmista. Kuva: Marek Metslaid

3.5 Avoimen lähdekoodin hyödyt

Tutkimuksessa kävi ilmi, että avoimen lähdekoodin ohjelmistot – kuten Drupal – ovat edelleen suosittuja, mikä ei tule alaa seuraavalle yllätyksenä. Eräs avoimen lähdekoodin merkittävimmistä eduista verrattuna vastaaviin SaaS-ratkaisuihin on joustavuus ja hinnoittelun hallittavuus. Organisaatiot voivat helposti mukauttaa Drupalin käyttöönsä muuttuviin olosuhteisiin, esimerkiksi pandemiaan tai energiakriisiin, ja ne voivat käyttää Drupalia ilman suuria lisenssimaksuja.

Exove osallistuu yhteisöön sekä koodin että tapahtumien tasolla.

Yksi menestyneen avoimen lähdekoodin projektin tärkeimmistä mittareista on yhteisön tuottaman työpanoksen (contribution) määrä. Tutkimus osoitti selvästi, että Drupal-toimistot ovat tähän panostaneet – yli 95 % kyselyyn vastanneista yrityksistä kertoo osallistuneensa Drupalin kehittämiseen.

Yleisimmät panostukset ovat dokumentaation kirjoittaminen ja sovelluskehitys, joita tarjoaa yli 80 % tutkituista yrityksistä. Nämä luvut ovat linjassa tutkimuksen aiempien vuosien tulosten kanssa ja ne osoittavat vahvaa sitoutumista alustan kehittämiseksi ja sen tulevaisuuden varmistamiseksi.

Kyselyssä selvitettiin myös syitä yritysten suurelle innolle panostaa projektiin. Päällimmäisenä melkein kaikilla on altruistinen syy antaa takaisin yhteisölle, josta on saanut ammennettua paljon. Osalla yrityksistä syyt liittyvät henkilökunnan toiveiden kunnioittamiseen ja osalla saavutettuun brändiarvoon.

Exove osallistuu yhteisöön sekä koodin että tapahtumien tasolla. Tänä vuonna olemme esimerkiksi Drupal Business Surveyn lisäksi järjestäneet Drupal CEO Dinnerin Prahassa ja osallistuneet 14.10. pidetyn DrupalCamp Balticsin järjestelyihin.

4 Driesnote luotaa Drupalin tulevaisuutta

Drupalconien odotetuin puheenvuoro on Drupal-projektin perustajan Dries Buytaertin keynote, joka tunnetaan yhteisössä Driesnotena. Kaksi kertaa vuodessa pidettävä esitys katsoo sekä menneeseen että tulevaan. Yleensä käsitellään projektin saavutuksia ja nostetaan avainhenkilöitä esiin. Tärkeämpää on kuitenkin katsaus tulevaan, yleensä projektin seuraaviin virstanpylväisiin.

Drupal-projektin perustaja Dries Buytaert keynote-esityksessään DrupalCon Prahassa.
Kuva: DrupalCon Europe,
[flickr.com/photos/196117872@N02/52389814437/](https://www.flickr.com/photos/196117872@N02/52389814437/)

4.1 Identiteetin rakentaminen ja omistaminen verkossa

Tämän vuoden DrupalCon Prahassa Driesnotessa Dries – häneen viitataan tässä dokumentissa Drupal-yhteisön käytännön mukaisesti etunimellä – avasi tilaisuuden kertomalla, kuinka valmiiden alustojen design-valinnat rajoittavat ihmisten ja yritysten luovuutta ja siitä johtuen heidän erottautumiskykyään varsin täysillä markkinoilla.

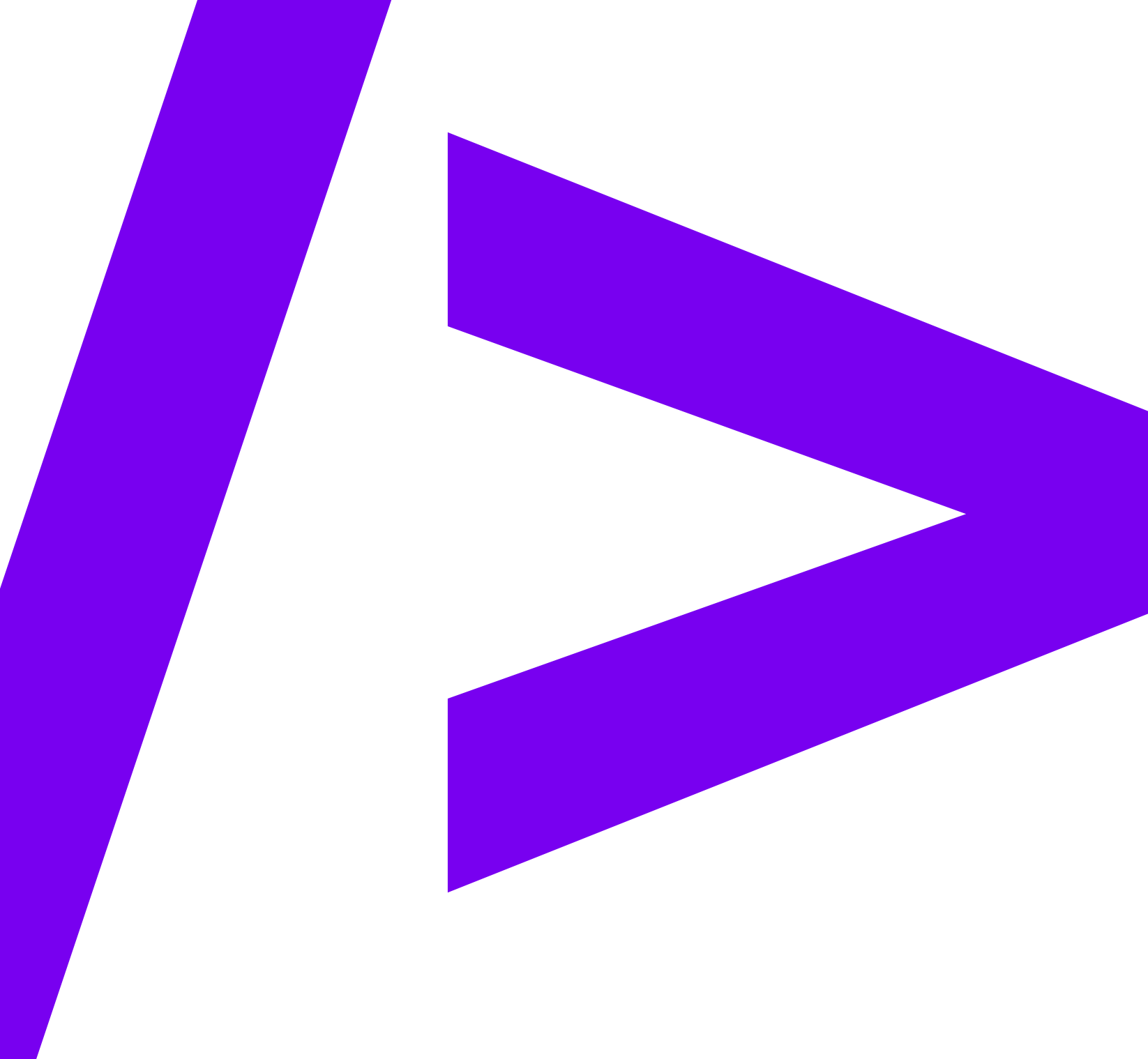
Brändin identiteetti syntyy detaljeista ja ainutlaatuisuudesta, joita voi olla vaikeaa tai suorastaan mahdotonta toteuttaa valmiiden alustojen päälle rakennetuissa ratkaisuissa.

Dries on aktiivinen harrastajavalokuvaaja ja hänen sivustollaan on kertynyt kymmenisen tuhatta kuvaa vuosien aikana. Hän käytti kuviaan esimerkkinä valmiiden palveluiden liiketoimintamalleista, jotka eivät ole välttämättä toimivia sisällön omistajien kanssa.

Jakamalla kuvia vaikkapa Instagramissa kuvat päätyvät myös Metan omistukseen. Datan omistajuus ja kontrolli ovat tärkeitä kaikille toimijoille ja niiden merkitys on jatkuvassa kasvussa, mihin myös EU on herännyt ja alkanut reguloida toimintaa tarkemmin.

Omien ratkaisujen käytössä saa myös mahdollisuuden keskittyä niihin asioihin, jotka kokee tärkeäksi. Driesille tärkeää on saavutettavuus ja hän haluaa oman sivustonsa olevan täysin saavutettava teknisesti. Tämä ei onnistu valmiiden ratkaisujen päälle, koska kaikkia ongelmia ei voi itse korjata, vaan ne ovat osa alustan toteutusta.

Yleisesti ottaen, saavutettavuus on ollut nouseva positiivinen trendi parin viime vuoden aikana. Meillä Exovella on kiinnitetty erityistä huomiota asiakkaidemme sivustojen saavutettavuuteen, koska saavutettavuus on osa vastuullista liiketoimintaa.

**Drupal on reilun 20 vuoden aikana
kehittynyt julkaisujärjestelmästä
monipuoliseksi ja modulaariseksi
internet-alustaksi**

4.2. Drupal mahdollistajana

Drupal tarjoaa edellämainittujen asioiden suhteen hyvän alustan rakentaa omaa identiteettiä tukevia ratkaisuja. Samoin se ei sisällä mitään seurantakoodeja tai trackereita – toki näitä voidaan asentaa omien liiketoimintatarpeiden mukaisesti – ja saavutettavuus on hyvällä tolalla, ja sitä voidaan tarvittaessa parantaa käyttäjien tarpeiden mukaisesti.

Web on nykyään läpitunkeva teknologia meidän elämässämme, koko elämämme – muistot, terveystiedot, ystävydet – ovat webin varassa. Tästä syystä webin teknologiaa ei kannata antaa yksityisten yritysten hoidettavaksi tai edes heidän tuottamien ratkaisujen varaan, vaan tärkeät asiat kannattaa pitää omassa hallussa. Tästä syystä avoimen lähdekoodin järjestelmät ovat erittäin tärkeässä asemassa, jotta kontrolli voidaan pitää omissa käsissä ja silti saada asioita aikaiseksi järkevillä kustannuksilla.

Drupal on reilun 20 vuoden aikana kehittynyt julkaisujärjestelmästä monipuoliseksi ja modulaariseksi internet-alustaksi. Siinä on modulaarinen arkkitehtuuri, mahdollisuus toteuttaa ratkaisuja no-code/low-code -tavoilla, irrotettava (decoupled) käyttöliittymä headless-ratkaisujen toteuttamiseksi ja pakettihallinta (package management) ratkaisun ominaisuuksien hallinnoimiseksi.

Driesnotessa nostettiin esiin, kuinka Drupal palvelee laajaa ja hyvin tunnettua asiakasryhmää, kuten Nasa, AMD, Beatles, Japan Airlines, Oxfam ja Britannian kuningashuone. Drupal Association tulee lisäämään markkinointia Drupalin ympärillä sen tunnettuuden ja merkityksellisyyden lisäämiseksi.

4.3 Drupal kehittyä ja kukoistaa

Dries kävi lyhyesti läpi yhdessä Drupal Associationin CTO **Timothy Lehnenin** kanssa useita parannuksia, joilla helpotetaan kehittäjien työtä Drupalin ja moduulien kehittämiseksi. Tavoitteena on lyhentää muutosten käsittelyaikaa, joka pitkälti koostuu toisten kehittäjien kommenttien ja arvioiden odottamisesta, automaation avulla.

Drupal Association haluaa yksinkertaisten bugien ja parannusten läpimenoajan olevan muutamia päiviä, koska tähän avoimen lähdekoodin kehittäjät ovat tottuneet muissa, yleensä merkittävästi pienemmissä projekteissa. Loppukäyttäjillä tämän pitäisi näkyä Drupalin jatkuvan kehittymisen nopeutumisenä.

Drupal 10, joka on aikataulutettu julkaistavaksi joulukuussa 2022, sisältää useita sisäisiä parannuksia, joista useat on saatu aikaiseksi viimeisten kuukausien aikana. Lisäksi julkaisun jälkeen on tulossa automaattiset päivitykset ja projektiselain, jotka helpottavat sivuston teknistä ylläpitoa ja kehittämistä.

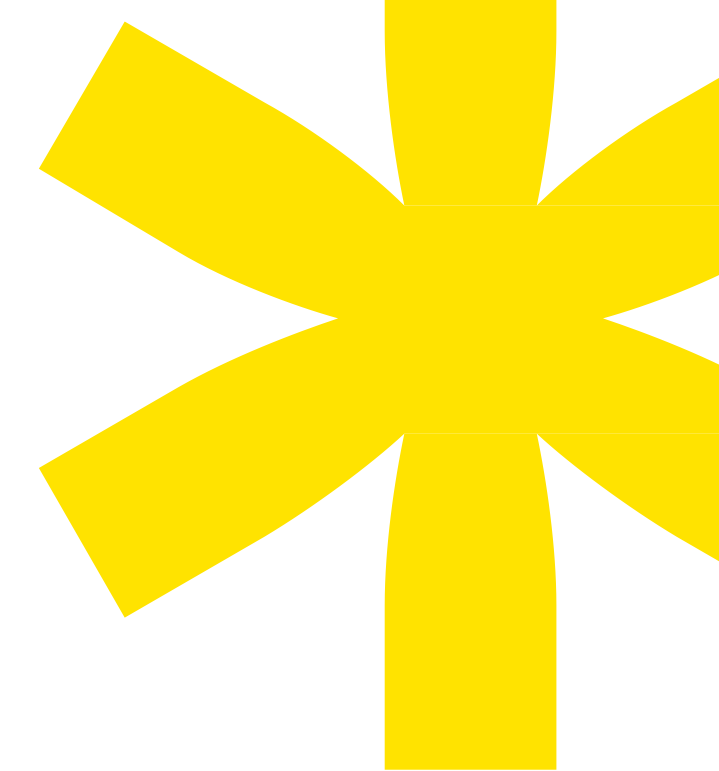
Uusimman Drupal-version kehitykseen on osallistunut 1500 henkilöä ja 500 organisaatiota jo tähän mennessä.

Drupal 10:n julkaisun jälkeen Drupal-projektin fokuksessa on lisätä innovaatioita – lisää panostuksia headlessiin, sisäiseen tietomalliin, parempi React-integraatio yms. Useat näistä asioista ovat jo käynnissä yhteisön sisällä ja ne on niputettu muutaman isomman kehitysprojektin (initiative) alle.

Jokaista kohdetta edistää ja valvoo nimetty kehityskoordinaattori. Mukana on myös suomalainen **Lauri Eskola**, joka vastaa Drupalin sisäisen tekstieditorin kehittämisestä.

*Acquian Lauri Eskola esittelee uuden CK5-tekstieditorin ominaisuuksia DrupalCamp Balticsissa.
Kuva: Marek Metslaid*

Drupal 8:sta alkaen Drupal on tarjonnut erinomaiset rajapinnat tiedon käsittelyyn myös ohjelmallisesti. Drupalia voidaankin käyttää kolmella tavalla:

- **Perinteinen julkaisujärjestelmä** – sivut tuotetaan palvelimelle ja tarjoillaan päätelaitteille.
- **Sisältövarasto / headless** – pelkkä sivujen sisältötieto toimitetaan päätelaitteelle, jossa ne muunnetaan JavaScriptin ja esimerkiksi Reactin avulla käyttäjälle näytettäväksi sivuiksi.
- **Hybridi** – palvelimella tuotettuja sivuja rikastetaan JavaScript-komponenteilla, jotka itsenäisesti voivat hakea sisältöä vastaavalla tavalla kuin sisältövarastomallissa.

4.4 Drupal 9:n päivitysikkuna on yksitoista kuukautta

Drupal 9:n käyttäjillä on noin yksitoista kuukautta aikaa päivittää sivustonsa ennen kuin sen tuki päättyy ja sille ei enää ole tarjolla kriittisiä tietoturvapäivityksiä ilman erillistä sopimusta long term support -yrityksen kanssa. Tuen päättymisen määrittää Drupalin sisältämien kolmansien osapuolten komponenttien elinkaaren päättymisen. Nyt on hyvä hetki budjetoida Drupalin päivitys vuoden 2023 budjettiin ja mikäli sivustolle on tulossa suurempia muutoksia, sovittaa päivitys tämän projektin yhteyteen.

Drupalin päivitysmalli muuttui Drupal 8:n ja 9:n välissä ja se muutti päivitysprosessin suoraviivaisemmaksi, koska ennen sivusto piti rakentaa uudestaan Drupalin version vaihtuessa. Käytännössä Drupal 10 on vastaava järjestelmä kuin viimeisin Drupal 9:n versio, lukuunottamatta vanhentuneita komponentteja, jotka ovat korvautuneet modernimmilla versioilla ja niiden koodi poistuu versiopäivityksessä.

Päivityksen oleellisin vaihe on varmistaa, että mikään osa järjestelmästä ei nojautu poistuviin komponentteihin ja tarvittaessa tehdä tarvittavat muutokset vanhentunutta koodia käyttäviin osiin. Lisäksi sivusto täytyy testata tarkasti, ettei päivityksestä ole seurannut mitään haitallisia sivuvaikutuksia.

Dries lupasi Drupal-päivityksen olevan helpoin päivitys Drupalin historiassa. Jo tällä hetkellä yli tuhat moduulia on valmiina Drupal 10 varten, mikä on kolme kertaa enemmän kuin vastaavaan aikaan Drupal 9:n julkaisussa. Me Exovella odotamme uutta versiota innoissamme. Edellinen päivitys Drupal 8:sta Drupal 9:een meni nopeasti ja suoraviivaisesti suurella osalla asiakkaistamme ja emme odota Drupal 10 -päivityksen eroavan tästä.

4.5 Yhteenveto

Driesnoten teemana oli avoimen webin suojele isojen Internet-jättien puristuksessa. Avoin lähdekoodi on paras lääke oman datan hallintaan, uniikin identiteetin kasvattamiseen ja käyttäjien seurantaan. Drupalin tulevaisuus näyttää hyvältä ja uuden version ominaisuudet auttavat sisällöntuottajia ja kehittäjiä olemaan tehokkaampia omassa työssään. Tästä on hyvä jatkaa.

Driesin omat huomiot Driesnotesta ja tallenne esityksestä ovat nähtävissä hänen omilla [sivuillaan](#).

5 Drupal kiihdyttää innovointia

Drupal Associationin hallituksen jäsen **Imre Gmelig Meijling** kirjoitti omat huomionsa [Drupal.org](#) -blogiartikkeliinsa.

Imren luvalla olemme koostaneet tähän hänen tärkeimmät havaintonsa.

1. Drupalin visio perustuu avoimeen, joustavaan ja helppokäyttöiseen alustaan, joka mahdollistaa omien tietojen omistamisen. Tämän merkitys vain kasvaa maailmassa, jossa Big Tech -yritykset omistavat ihmisten datan.
2. Digitaalisen kokemuksen synnyssä Drupalin kulmakivinä ovat skaalautuvuus, saavutettavuus ja luotettavuus. Drupal 10 jatkaa näitä perinteitä, julkaisu on joulukuussa 2022.

3. Drupal-ammattilaiset ympäri maailman tekevät tärkeää työtä yhteisen alustan kehittämisessä ja Dries korosti esityksessään tämän työn merkittävyyttä. Drupal Association työskentelee aktiivisesti vähentääkseen kehitystyön käytännön hidasteita ja rakentaa projektin käytössä olevan infrastruktuuria uusiksi.

Koko artikkelin voi lukea [täältä](#).

Dries Buytaert kertoo projektin tulevista kehityshankkeista DrupalCon Prahassa.

Kuva: Bram Driesen, [flickr.com/photos/189707971@N04/](https://www.flickr.com/photos/189707971@N04/)

6 Tekniset uudistukset

DrupalConin avasi kehitysprojektien (initiative) vetäjien pitämä keynote-esitys, jossa käytiin läpi projektien tilannetta ja niistä syntyviä teknisiä uudistuksia. Tässä on lyhyesti koostettu tärkeimmät huomiot:

1. Drupalin sisäinen editori päivittyy uuteen versioon, mikä edelleen helpottaa sisällöntuottajien työtä. Projekti on julkaisuvalmis.
2. Järjestelmän automaattipäivitys on ottanut isoja askeleita eteenpäin ja tulee pian siirtymään beta-vaiheesta julkaisuvalmiiksi. Tällä hetkellä Drupalin ytimen (core) päivitys onnistuu jo täysin automaattisesti ja seuraavana työlistalla ovat teemojen ja moduulien automaattiset päivitykset.
3. Oikeiden moduulien löytäminen useiden tuhansien moduulien kokoelmasta on työlästä ja sitä helpottamaan on laadittu Module Browser. Tällä hetkellä beta-vaiheessa oleva ratkaisu nopeuttaa kehittäjien työtä ja mahdollistaa myös sivuston ylläpitäjien ottaa käyttöön uusia ominaisuuksia ilman erillistä kehitystyötä.
4. Moduuliselaimen taustalle on lisätty merkittävästi automatisointia, jolla moduulien yhteensopivuudesta pidetään huolta automaattisesti.
5. Drupal.org, yhteisön keskuspaikka ja Drupalin teknisen kehittämisen alusta, on uudistusten kohteena ja sen toiminnallisuuksia siirretään askel kerrallaan valmiiden kehitysalustojen, kuten GitLab, päälle. Työ helpottaa ja nopeuttaa kehittäjien työtä ytimen ja moduulien parissa.
6. Drupalin distribuutiomallia, jolla voidaan paketoita erilaisia ratkaisuja erityisempiin tarpeisiin, uudistetaan ja yksinkertaistetaan. Nykyisellään on muutama elinvoimainen distribuutio, kuten Open Social tai GovCMS, mutta mallin yksinkertaistuksella pyritään lisäämään distribuution määrää ja merkitystä.

Drupal etenee useaan suuntaan yhtäaikaan. Yhteisenä nimittäjänä on sisällöntuottajien ja kehittäjien työn helpottaminen ja sitä myötä tehokkuuden kasvu.

Distribuution lisäksi työn alla ovat reseptit, joilla Drupal-sivustojen perustamista voidaan automatisoida. Resepti on nimensä mukaisesti lista ohjeita, joilla Drupal konfiguroi itsensä. Tämä ratkaisu on vielä kehitysasteella.

7 DrupalCamp Baltics

Tallinnassa 14.10. järjestetty DrupalCamp Baltics keräsi yli sadan hengen yleisön Baltian maista ja Suomesta kuulemaan paikallisten Drupal-yhteisöjen jäsenten esityksiä. Tapahtuma oli ensimmäinen laatuaan pandemian jälkeen. Ennen pandemiaa tapahtuma on kiertänyt vuosittain kaikkien Baltian maiden pääkaupungeissa vuorollaan. Osallistujat arvostivat tapahtuman kansainvälistä luonnetta ja esitysten korkeaa tasoa.

Exoven Janne Kalliolan keynote DrupalCamp Balticsissa.
Kuva: Marek Metslaid

Exoven kasvujohtaja Janne Kalliola sai kunnian avata tilaisuuden pitämällä keynote-esityksen Drupal Business Surveyn pohjalta vuosien aikana syntyneistä havainnoista. Janne käsitteli Drupalin hyviä kasvunäkymiä, yritysten työpanosta (contribution) Drupalin kehittämiseksi ja työvoimapulaa.

Hänen viestinsä oli pähkinänkuoressa: Drupalilla on erinomainen veto markkinoilla ja järjestelmä on loistavassa kunnossa. Haasteita on erityisesti työvoiman saatavuuden kanssa ja laajentumisessa uusille toimialoille – mutta ne ovat kaikki ratkaistavissa. Eli nyt on aika kääriä hihat ja ryhtyä hommiin.

Tapahtumassa kuultiin useita erinomaisia puheenvuoroja, esimerkiksi Drupalin tietoturvasta yrityscasen kautta, digitaalisuuden ympäristövaikutuksista ja useista Drupalin teknisistä ominaisuuksista.

Tapahtuman osallistujapalautteet olivat lähes kauttaaltaan positiivisia, mikä kertoo sekä tapahtuman tarpeellisuudesta että myös lähialueelta tulevien puhujien korkeasta Drupal-ammattitaidosta.

Drupalilla on erinomainen veto markkinoilla, järjestelmä on loistavassa kunnossa.

8 Yhteenveto

Drupal kukoistaa ja kehittyy – Drupal-yritysten näkymät tulevaisuuteen ovat positiivisia ja ratkaisu itsessään tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet toteuttaa monipuolisia ratkaisuja.

Asiakkaille tarjolla on Drupal 10:n myötä entistä parempi järjestelmä, jolla on helppoa ylläpitää monipuolisia ja laajoja sivustoja.

Avoimen lähdekoodin etuina on kustannustehokkuus ja tarkempi kontrolli ratkaisun ominaisuuksiin.

Drupalin yhteisö on vahva ja ensimmäisissä pandemian jälkeisissä tapahtumissa on nähty vahvaa uskoa tulevaisuuteen.

Mietitkö Drupalin käyttöönottoa?

1. Ota meihin yhteyttä
2. Tutustutaan tarpeisiin
3. Suunnitellaan ratkaisu
4. Toteutetaan palvelu

Ota yhteyttä

business@exove.com

9 Exove

- Perustettu 2006
- 100 työntekijää neljässä eri maassa
- Toimistot Helsingissä, Tampereella, Oulussa ja Tallinnassa

Tutustu
asiakastarinoihimme

EXOVE